

## Forslag

til

### Lov om ændring af lov om Danmarks erhvervsfond.

Fremsat den 11. december 1968 af *handelsministeren*.

I lov nr. 145 af 21. april 1965 om Danmarks erhvervsfond, som ændret ved lov nr. 228 af 8. juni 1966 og lov nr. 95 af 29. marts 1968, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 3, ændres „Provinshandelskammeret, Grosserer-Societetets Komité“

til „Grosserer-Societetet (Danmarks Engros-handelskammer)“.

2. I § 5, stk. 1, nr. 2, ændres „debitors hjemland“ til „udlandet“.

3. I § 8 ændres „5 milliarder kr.“ til „6,5 milliarder kr.“.

### Bemærkninger til lovforslaget.

Til 1.

Pr. 1. januar 1969 sker den ændring inden for dansk engros-handels organisationsstruktur, at Provinshandelskammeret alene virker som hovedorganisation for provinsens handelsstandsforeninger, medens Grosserer-Societetet fungerer som hovedorganisation for engros-handlende i hele landet, herunder import- og eksport-handelen.

Som følge heraf er grundlaget for Provinshandelskammerets repræsentation i eksportkreditrådet bortfaldet. Det foreslås derfor, at eksportkreditrådets sammensætning ændres, således at rådet fremtidig kommer til at omfatte én repræsentant for den nyoprettede hovedorganisation: Grosserer-Societetet (Danmarks Engros-handelskammer), i stedet for de 2, der efter de gældende regler repræsenterer henholdsvis Provinshandelskammeret og Grosserer-Societetets Komité.

Til 2.

I den nuværende lovbestemmelse er garanti mod tab som følge af politiske risici begrænset til alene at omfatte politiske forhold i debitors hjemland,

således at tab som følge af politiske forhold i andre lande uden for Danmark falder uden for lovbestemmelsen.

Denne begrænsning udelukker i nogle tilfælde eksportkreditrådet fra at dække visse tab, som påføres eksportørerne på grund af politiske forhold. F. eks. bevirkede krigen i mellemøsten i 1967 en lukning af Suez Kanalen med den følge, at varer, der normalt passerer kanalen på vej til lande øst for Suez, måtte dirigeres syd om Afrika. Såfremt der i en sådan situation er opstået tab for eksportørerne som følge af yderligere transportomkostninger m. v., har eksportkreditrådet været afskåret fra at dække sådanne tab, fordi der ikke var tale om politiske forhold i debitors hjemland, men om krig mellem andre stater.

Der kan også tænkes tilfælde af samme karakter, hvor transporten helt må afbrydes og varerne losses andre steder end i køberens land. Også i så fald vil der kunne opstå behov for dækning af uforudsete omkostninger, som køberen ikke hæfter for.

En mere fleksibel lovbestemmelse ville også være ønskelig i tilfælde, hvor de betalingsforpligtelser, der

påhviler en importør i ét land, garanteres af virksomheder eller personer hjemmehørende i et andet land end importørens.

Af grunde som de ovenfor nævnte foreslås derfor, at ordene „debitors hjemland“ i § 5, stk. 1, nr. 2, erstattes af ordet „udlandet“.

### Til 3.

I den oprindelige lov om Danmarks erhvervsfond af 4. april 1960 var beløbsrammen, inden for hvilken garantier og kautioner kunne ydes, fastsat til 1½ milliard kr. Dette beløb er siden da forhøjet gentagne gange, senest ved lov nr. 95 af 29. marts 1968 til 5 milliarder kr.

I bemærkningerne til forslaget om den seneste forhøjelse af beløbsrammen, Folketingstidende 1967-68 (2. samling), tillæg A, spalte 275-76, var der redegjort for eksportkreditrådets forpligtelser pr. 31. januar 1968. Disse beløb sig til 3.889 mill. kr., hvoraf 1.833 mill. kr. hidrørte fra garantier og 2.056 mill. kr. fra kautioner.

En del af kautionsforpligtelserne hidrører fra kaution for afskibningskreditter, som tillige er dækket af garantier. Der er således tale om en dobbeltregning, som bevirker, at der må foretages en reduktion for at finde frem til rådets faktiske maksimale forpligtelser. Denne reduktion androg pr. 31. januar 1968 303 mill. kr., således at den faktiske maksimale forpligtelse omfattende såvel garantier som kautioner pr. denne dato beløb sig til 3.586 mill. kr.

Pr. 31. oktober 1968 er rådets forpligtelser steget til 5.580 mill. kr., hvoraf 2.549 mill. kr. hidrører fra garantier og 3.031 mill. kr. fra kautioner. Reduceres for dobbeltregning andrager den faktiske maksimale forpligtelse for garantier og kautioner 4.747 mill. kr.

De nævnte tal viser, at der i perioden 31. januar-31. oktober 1968 er sket en stigning i det faktiske garanti- og kautionsansvar på ca. 1.200 mill. kr.

Som forudset skyldes langt den overvejende del af denne stigning i garantiansvaret øgede forpligtelser over for Danmarks Skibskreditfond i forbindelse med værfternes bygning af skibe for udenlandsk regning. Kautionsforpligtelserne på dette område er i denne periode steget fra 1.337 mill. kr. til 2.283 mill. kr., og garantiforpligtelserne fra 496 mill. kr. til 1.192 mill. kr. Efter reduktion for dobbeltregning udgør de samlede garanti- og kautionsforpligtelser pr. 31. oktober 1968 i forbindelse med skibe 2.774 mill. kr.

Det må forudses, at den nuværende beløbsramme på 5 milliarder kr., der som ovenfor nævnt er udnyttet med 4.747 mill. kr., i løbet af kort tid vil vise sig at være utilstrækkelig. Dels har eksportkreditrådet modtaget ansøgninger om garantier og kautioner for store beløb, både i forbindelse med eksport af skibe og andre industriprodukter, dels må det forventes, at en fortsat stigning i industrieksporten vil fremkalde et øget behov for eksportkreditgarantier og -kautioner. Hertil kommer, at den i Storbritannien netop gennemførte ordning, hvorefter britiske importører af færdigvarer og halvfabrikata, bortset fra råstoffer til industribrug, levnedsmidler og brændselstoffer, skal foretage depønering af 50 pct. af den importerede vares værdi i en periode på 6 måneder, må forventes at ville nødvendiggøre eksportkreditrådets medvirken til løsning af de finansielle problemer, som herved opstår for danske eksportører.

Under hensyn til ovenstående foreslås beløbsrammen i overensstemmelse med en indstilling fra eksportkreditrådet forhøjet til 6,5 milliarder kr.

Forhøjelse af beløbsrammen som foreslået vil ikke medføre væsentlige udvidelser af eksportkreditrådets sekretariat, men det kan ikke udelukkes, at en forøgelse af sekretariatets personale med én eller to personer kan blive nødvendig.

## Bilag 1.

## Lov om Danmarks erhvervsfond.

## Gældende bestemmelser.

## § 3.

Stk. 3. Handelsministeren udnævner til medlemmer af eksportkreditrådet en repræsentant for hver af følgende myndigheder, organisationer m. v.: handelsministeriet, udenrigsministeriet, finansministeriet, fiskeriministeriet, landbrugsministeriet, Danmarks Nationalbank, Danske Bankers Fællesrepræsentation, Provinshandelskammeret, Grosserer-Societetets Komite, Industrirådet, Landbrugsrådet og De samvirkende danske Husmandsforeninger i forening, Danmarks Fiskeeksportforening, Håndværksrådet samt Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Handelsministeren udnævner en næstformand blandt rådets medlemmer.

§ 5. Garanti i henhold til § 4 kan gives mod tab, der er en følge af,

1. at den udenlandske debitor, herunder en garanterende udenlandsk bank,
  - a) bliver insolvent eller inden en forud fastsat frist, efter at fordringen er forfalden, undlader at betale modtagne varer, arbejds- og tjenesteydelser eller at indfri en påtagen garanti eller
  - b) undlader at frigive stillede deposita eller garantibeløb, når betingelserne herfor er opfyldt, eller
  - c) uden gyldig grund vægrer sig ved at modtage varen;
2. politiske forhold i debitors hjemland, såsom hindringer for overførsel af betalinger til Danmark, importforbud, krig, oprør og sådanne borgerlige uroligheder, hvorunder krigsvåben anvendes;
3. indførelse af eksportforbud her i landet eller tilbagekaldelse af allerede meddelt eksporttilladelse.

§ 8. Der kan ydes garantier og kautioner inden for et beløb af 5 milliarder kr., heri indbefattet garantier og kautioner, der er ydet i henhold til den tidligere tilsvarende lovgivning.

## Forslag.

1. I § 3, stk. 3, ændres „Provinshandelskammeret, Grosserer-Societetets Komite“ til „Grosserer-Societetet (Danmarks Engros-handelskammer)“.

2. I § 5, stk. 1, nr. 2, ændres „debitors hjemland“ til „udlandet“.

3. I § 8 ændres „5 milliarder kr.“ til „6,5 milliarder kr.“